

**Belgian
Feed
Association**

MVDS

Platform Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen

Laatste update juli 2021

Inhoud

HET PLATFORM MVDS	2
PARTNERS VAN HET PLATFORM MVDS.....	2
RTRS	3
BFA: MV-SOJA.....	5
NEDERLAND – IDH INITIATIEF DUURZAME HANDEL.....	6
MORATORIUM EN ONTBOSSING	7
STEUN VLAAMSE OVERHEID: ENGAGEMENTSVERKLARING	8

Het platform MVDS

In 2006 richtten een aantal Belgische stakeholders, onder leiding van BFA, het Platform 'Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen' (MVDS) op, met een drieledig doel:

- Uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen
- Promoten van lokale (lees Europese) eiwitten
- Gebruik van eiwitten diversifiëren

De eerste missie, het uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen, houdt in dat diervoederstromen stapsgewijs aan bepaalde criteria van maatschappelijke verantwoording moeten beantwoorden. Daar soja in 2006 de meest gebruikte eiwitbron in de Belgische mengvoederindustrie was, heeft BFA ervoor geopteerd om te starten met de uitwerking van een duurzaamheidsstandaard voor soja.

Als startproject werd gekozen voor de standaard van soja, daar naast de belangrijkheid als eiwitbron, ook de wereldwijde sojavraag de laatste jaren enorm was toegenomen. Het Europees verbod op het gebruik van diermeel als eiwitbron (vanaf 2001) ten gevolge van de BSE-crisis zorgde voor de sterke toename van het sojagebruik in de mengvoederindustrie. Daarnaast oefende de groeiende wereldbevolking eveneens een druk uit op de uitbreiding van de sojateelt. Soja wordt echter weinig in onze gebieden geteeld en dient bijgevolg geïmporteerd te worden vanuit Latijns-Amerika. De soja die verwerkt wordt in de Belgische mengvoederindustrie is vooral afkomstig uit Brazilië en Argentinië. De plotse teelttoename in landen zoals Brazilië en Argentinië kan bedreigingen inhouden, zowel op milieu, sociaal als economisch vlak. De sector wenste hierin haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op te nemen en richtte zich daarom in eerste instantie op soja.

Gezien de sojaproductie een wereldgebeuren is, heeft het Belgische Platform MVDS vrij snel beslist om haar werking af te stemmen op de internationale Ronde Tafel RTRS (Zie [verder](#) in deze tekst). BFA besloot niet te wachten op de finale standaard van RTRS en werkte daarom een eigen Belgische standaard uit: **De productie en levering van mengvoeders op basis van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja** ([mv-soja](#)). Hiermee wenst de Belgische mengvoederindustrie een bredere invulling te geven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Partners van het platform MVDS

Het platform mag ondertussen op de steun van verschillende partners rekenen:

- BFA (Belgian Feed Association)
- APIM (de Beroepsvereniging van de Margarinenijverheid)
- Alpro
- BCZ (de Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie)
- BOERENBOND
- Codiplan

- COMEOS (de Belgische Federatie van de Distributie)
- Departement Landbouw & Visserij
- FEBEV (Federatie van het Belgisch Vlees)
- FEVIA (Federatie Voedingsindustrie)
- Imexgra (de Syndicale Kamer voor de Import- en Exporthandel in Granen)
- Retailbedrijven: Carrefour, Colruyt, Delhaize, Lidl

De middenveldorganisaties waren initieel eveneens bij het platform betrokken, maar hebben zelf de beslissing genomen uit het platform te stappen daar zij naar eigen zeggen niet gestructureerd waren om de standaard mee uit te schrijven.

RTRS

In 2004 startte een groep sojaproductenten, NGO's en andere betrokken bedrijven de Round Table on Responsible Soy (RTRS) op, een initiatief waaraan alle schakels van de sojaketten uitgenodigd werden om op vrijwillige basis deel te nemen.

Met dit project wensten sojaproductenten, NGO's (zoals WWF en Solidaridad), wetenschappers, handel, industrie en banken uit de hele wereld tot een verantwoorde sojateelt te komen. De 98 duurzaamheidsindicatoren die uiteindelijk de standaard vormen, kunnen opgedeeld worden in 5 groepen van principes:

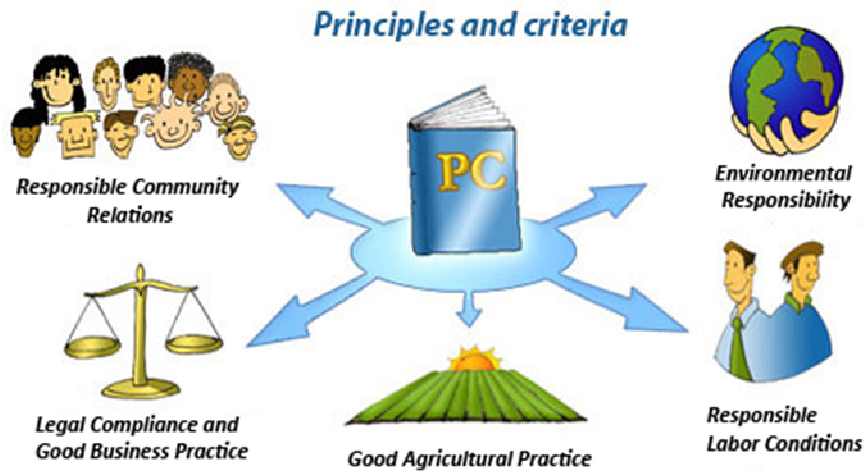
- Legal Compliance and Good Business Practice
- Responsible Labor Conditions
- Responsible Community Relations
- Environmental Responsibility
- Good Agricultural Practice

Voor meer informatie over RTRS verwijzen we graag naar de website www.responsiblesoy.org. BFA vertegenwoordigde de Europese mengvoederindustrie in deze Ronde Tafel en was ondermeer voorzitter van de Werkgroep die de certificatieregeling uitgewerkt heeft.

Het werk van deze Ronde Tafel is afgerond. De principes en criteria werden eind mei 2009 – met herbevestiging in juni 2010 op de General Assembly – door meer dan 140 organisaties van over de hele wereld goedgekeurd. Daarna volgde het meest complexe deel: de implementatie, inclusief de certificering. Ook deze werden ondertussen afgerond waardoor RTRS gecertificeerde soja op de markt beschikbaar is.

Aan de sojacentificatie zijn echter wat knelpunten verbonden waardoor de grote groei van RTRS soja in Latijns-Amerika uit blijft. Te weinig landbouwers zijn bereid een hoge investering te maken, veel tijd te besteden aan bureaucratische zaken en veel inspanning te leveren op een relatief korte periode terwijl ze op de conventionele manier geteelde soja ook verkocht krijgen op de markt. Europa is namelijk maar een kleine speler in de sojamarkt en kan daardoor weinig druk uitoefenen in vergelijking met China. Daarbovenop komt nog dat soja

een gewas in rotatie is. RTRS certificeert en vergoedt echter enkel soja en niet de andere gewassen die ook op een duurzame manier geteeld worden.

BFA: mv-soja

In 2009 heeft BFA beslist om reeds haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op te nemen en niet te wachten op de finale standaard van RTRS, maar eerder een eigen Belgische standaard uit te werken: maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja).

De maatschappelijk verantwoorde soja is soja waarvoor bepaalde principes en criteria gelden met betrekking tot maatschappelijke verantwoording en meer bepaald rond **milieu, sociale aspecten** en **economie**. De Belgische standaard neemt de 5 RTRS principes met een aantal bijhorende indicatoren in acht. Het aantal indicatoren waarmee in de mv-soja standaard gestart werd, ligt lager dan deze van RTRS. De BFA-standaard dient met andere woorden beschouwd te worden als een versoepelde RTRS-standaard die eenvoudiger te implementeren is op niveau van de producent. In den beginnen moest mv-soja voldoen aan een 20-tal duurzaamheidsindicatoren. In de loop der jaren werd het aantal opgetrokken zodat we in 2014 aan een 40-tal indicatoren zaten. Voor de certificering van de duurzame soja in 2015 werd het aantal indicatoren nogmaals opgetrokken, ditmaal tot het aantal van 64. In 2016 kwamen er nog eens 2 bij zodat we beland zijn bij 66 indicatoren. Daarna bleef het aantal indicatoren constant, maar werden ze aangepast conform de FEFAC Soy Sourcing guidelines.

Sinds 2009 wordt er door de BFA-leden gezamenlijk mv-soja certificaten aangekocht. Er werd gestart met een hoeveelheid certificaten die garant staat voor 100.000 ton duurzame mv-soja. Deze hoeveelheid werd jaarlijks opgetrokken en in 2021 werd niet minder dan 450.000 ton duurzame soja certificaten aangekocht. Sinds 2013 voldoet een deel van de mv-soja aan de RTRS-standaard. En in 2018 heeft BFA ervoor gekozen om nog verder te differensieren waardoor er ook een deel SFAP-non conversion certificaten werden aangekocht. De 450.000 ton vertegenwoordigt het sojaverbruik in de varkens- en kippenhouderij bestemd voor de Belgische markt en het totale verbruik in de rundveehouderij (incl. export).

De certificering van de aangekochte soja gebeurt via een erkend controleorganisme, namelijk *Control Union*. Het aandeel RTRS-sojacertificaten wordt aangekocht via het book & claim principe. Er bestaat bijgevolg geen enkele link met de plaats van afkomst van de verwerkte soja en de plaats van afkomst van de duurzaam geteelde RTRS soja. De certificaten die aangekocht worden voor mv-soja vallen echter onder het systeem van Area Mass Balance. Dit betekent dat de soja die verwerkt wordt in het Belgisch mengvoeder geen directe fysieke link heeft met de mv-soja, maar wel dat de soja die in het voeder verwerkt wordt, afkomstig is uit de regio's waar eveneens de duurzame soja geteeld wordt. Omdat er veel belang wordt gehecht aan een zekere link met de plaats van afkomst, zal er in de toekomst maximaal ingezet worden op de aankoop van duurzame soja via het Area Mass Balance principe. Eveneens trachten wij via een begeleidingsprogramma de continuïteit bij de gecertificeerde landbouwers te behouden. Meer hierover kunt u lezen onder het puntje IDH.

Via een Europese werkgroep wenst BFA ook andere Europese landen bij dit initiatief te betrekken. Zo wordt o.a. zeer nauw samengewerkt met Nederland en FEFAC, de Europese mengvoederfederatie. Hieruit voortvloeiend werd een consortium van 7 verschillende Europese landen opgericht, begeleid door FEFAC en financieel ondersteund door IDH. Dit

consortium heeft in 2015 een Europees referentiekader uitgewerkt, waarin de minimale duurzaamheidsvoorwaarden voor de Europese mengvoedersector worden opgesteld waaraan de verwerkte soja zal dienen te voldoen, de zogenaamde *Soy Sourcing Guidelines*. Het was niet de bedoeling een nieuwe standaard uit te werken. Wel tracht men zo een eenduidig referentiekader te ontwikkelen en van duurzame soja de *mainstream* te maken in de Europese mengvoedersector. De bestaande standaarden kunnen zich benchmarken tegenover de minimum guidelines op een neutraal platform van het International Trade Center (ITC). In 2021 werden de Guidelines geactualiseerd. Het is een uitgebreidere versie van de reeds bestaande Guidelines die in 2015 uitgebracht werden. Zowel 'gewenste criteria' als 'essentiële criteria' werden toegevoegd. Extra eisen rond ontbossing en non-conversion werden ook opgenomen. Zes standaarden hebben zich intussen ook vergeleken en voldoen aan de bijkomende eisen. Ook de standaarden waarvan BFA duurzame sojacerificaten aankoopt, slaagden voor de benchmark, namelijk:

1. Round Table on Responsible Soy (RTRS);
2. Certified Responsible Soy (CRS);
3. Sustainable Farming Assurance Programme non-conversion (SFAP)

Nederland – IDH Initiatief Duurzame Handel

Het Nederlandse initiatief helpt velerlei internationale handelsketens te verduurzamen, en een directe dialoog op te bouwen tussen de telers en de verwerkers van het product. Eén van de handelsketens die geholpen wordt door IDH is de sojaketen. In 2011 ging BFA een overeenkomst aan met IDH voor 5 jaar, tot en met 31 mei 2015. Daarna werd de weg tussen BFA en IDH verdergezet via het Europese parcours van FEFAC.

Dankzij de samenwerking van de afgelopen jaren tussen IDH en BFA werd er getracht de duurzame sojateelt met dubbele kracht voorwaarts te duwen. De investeringen die BFA namelijk deed bij de aankoop van duurzaam gecertificeerde soja werden voor dezelfde waarde eveneens door IDH te velde ingezet door middel van begeleidingsprogramma's. De begeleidingsprogramma's helpen de landbouwer initieel bij het implementeren van de duurzaamheidscriteria. In een later stadium helpen de begeleidingsprogramma's de landbouwers bij het meer bureaucratische gedeelte van de standaarden. Door een vereenvoudiging van de standaard bij de landbouwers wordt er voor een continuïteit van certificering gezorgd. Landbouwers hebben namelijk minder de neiging om zich van certificering te onttrekken.

Er bestaat een link tussen de begeleidingsprogramma's en de gecertificeerde soja die de BFA-leden aankopen. Doordat de leverancier van BFA eveneens een contract heeft afgesloten met IDH, zorgt IDH ervoor dat de projecten die BFA steunt gelegen zijn in de gebieden waarvan de Area Mass Balance gecertificeerde soja voor BFA afkomstig is.

Met de som geld die vrijgemaakt wordt, worden een 130-tal landbouwers ondersteund door het sojabegeleidingsprogramma. 25% van de begeleide landbouwers teelt soja in Argentinië, de anderen in Brazilië. De gemiddelde oppervlakte soja die deze boeren tot hun beschikking hebben bedraagt 500 Ha. Al deze sojaboeren worden begeleid door SOLIDARIDAD (een NGO die bijzonder actief is in Nederland en in Zuid-Amerika).

Zoals reeds werd aangehaald is ook FEFAC een samenwerking met IDH aangegaan. De samenwerking is van start gegaan in mei 2014 en is nog steeds lopende. Men hoopt door de Europese samenwerking meer invloed met betrekking tot duurzame teelt te kunnen uitoefenen op de Latijns-Amerikaanse boeren. Tot nu toe is de duurzame stroom die naar Europa komt te klein in vergelijking met de soja die geëxporteerd wordt naar China.

Sinds 2017 publiceert IDH jaarlijks het European Soy Monitor Rapport. Uit het rapport van 2020 blijkt dat België meer dan voldoende certificaten aankoopt om het volledig Belgisch verbruik van soja af te dekken. Eveneens geeft het rapport aan dat 3 duurzaamheidsstandaarden waarvan BFA aankoopt, zijnde Round Table on Responsible Soy (RTRS), Certified Responsible Soy (CRS) en Sustainable Farming Assurance Programme non-conversion (SFAP non-conversion) voldoen aan de ontbossings- en conversievrije eisen.

Moratorium en ontbossing

De leden van het Platform MVDS ondersteunen het principe van het Amazone Moratorium, dat op 24 juli 2006 ondertekent werd door ABIOVE (de Braziliaanse vereniging van de plantaardige olie-industrie), ANEC (de Braziliaanse vereniging van graanexporteurs) en de respectievelijke leden.

Met dit akkoord werd door de Braziliaanse soja-industrie afgesproken om geen soja meer aan te kopen afkomstig van gebieden die na juli 2006 werden ontbost. Dit Moratorium had als einddatum 31 mei 2016 voorzien. Nadien zou het moratorium worden stopgezet daar er andere Braziliaanse initiatieven opgestart zijn die het doel van het moratorium hebben overgenomen. Daar deze initiatieven nog niet volledig hun ingang bij de landbouwers hebben gevonden, blijft het moratorium bestaan als overgangsmethode.

In september 2017 lanceerde een groep van Braziliaanse NGO's het Cerrado manifesto met als doel net zoals de ecoregio Amazone ook de Cerrado tegen ontbossing te beschermen. Ondertussen hebben al meer dan 100 organisaties het manifesto ondertekend. Zodra dit manifesto invulling heeft gekregen zal BFA ook dit initiatief ondersteunen.

Steun Vlaamse overheid: engagementsverklaring

Op 25/02/2010 hebben de Vlaamse overheid en BFA een [engagementsverklaring](#) ondertekend met betrekking tot Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen. Deze engagementverklaring benadrukt de wens om een internationale standaard voor Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen op te zetten.

Maar een internationale standaard voor mv-diervoederstromen is niet het enige voorwerp van de verklaring. Beide partijen wensen ook de 2 andere doelen van het platform te ondersteunen: (1) de bestaande eiwitbronnen maximaal valoriseren, promoten en diversifiëren; (2) de afhankelijkheid van eiwitbronnen van buiten de EU beperken.

De verklaring omvat de uiteenzetting van de drie doelen, waarvan de twee laatste verder werden uitgewerkt in het Vlaamse actieplan "alternatieve eiwitbronnen".

Einde 2015 liep de engagementsverklaring tussen de overheid en BFA op zijn einde, net zoals het Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen. Na een evaluatie met het kabinet Schavuliege werd beslist om een tweede actieplan alternatieve eiwitbronnen uit te brengen. Dit liep tot eind 2020.

In het actieplan werden 5 hefboomen gebruikt om alternatieve eiwitbronnen van Europese afkomst te promoten:

1. Sensibilisering;
2. Bewustmaking en promotie binnen de EU;
3. Stimulering van (eerder praktijkgericht) onderzoek;
4. Subsidiëring van landbouwers via specifieke maatregelen;
5. In kaart brengen van valorisatiepaden van bijproducten van bijv. voedingsindustrie en bio-ethanolproductie.

Als vervolgtraject op de eerste twee Actieplannen Alternatieve Eiwitbronnen (2011 – 2020) heeft BFA samen met de Vlaamse overheid/minister Crevits vooropgesteld om de diervoederstromen verder te verduurzamen en dit via de Vlaamse Eiwitstrategie. Het nieuwe traject neemt naast Feed echter ook Food mee. Zes strategische thema's worden in de eiwitstrategie naar voor geschoven:

1. Duurzaam diervoeder: verder verduurzamen van eiwitbronnen voor diervoeder
2. Duurzame dierlijke productie: verder verduurzamen van de dierlijke productie
3. Meer plantaardige eiwitten: hogere productie van plantaardige eiwitten
4. Meer nieuwe eiwitten: ontwikkelen van innovatieve eiwitbronnen
5. Meer productdiversiteit: diversiteit in verwerking voor diversiteit in aanbod
6. Duurzame eiwitconsumptie: evenwichtig, gezond, divers, milieuverantwoord en lokaal